

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE**

z dnia 2025 r.

**w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno
PLB280003**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Przebieg granicy obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. 1. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

2. Lokalizację wybranych działań ochronnych w granicach obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 7. Wskazania do zmian w istniejącym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Mikołajki, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003 określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Olsztynie z dnia
.....w sprawie ustanowienia planu
zdań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Jezioro Łuknajno
PLB280003

Załącznik nr 1

GRANICA OBSZARU SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW JEZIORO ŁUKNAJNO PLB280003

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
1	666282,11	675987,82
2	666277,77	675983,17
3	666209,22	675909,96
4	666180,74	675874,75
5	666111,31	675788,92
6	666061,52	675794,16
7	665848,00	675816,62
8	665849,75	675854,21
9	665854,82	675963,17
10	665729,28	675962,05
11	665694,47	675958,86
12	665679,53	675957,49
13	665634,62	675953,37
14	665540,78	675945,53
15	665438,70	675976,07
16	665314,71	676013,17
17	665266,75	675909,37
18	665268,62	675889,52
19	665282,17	675743,71
20	665286,26	675698,54
21	665234,76	675644,16
22	665254,00	675525,93
23	665219,44	675469,03
24	665140,36	675422,45
25	665131,72	675417,35
26	665183,72	675344,84
27	665209,05	675309,51
28	665320,01	675316,56
29	665381,95	675217,03
30	665432,41	675137,31
31	665482,33	675056,30
32	665508,84	675001,97
33	665526,67	674965,45
34	665434,45	675017,14
35	665402,13	675036,00

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
36	665261,12	675118,29
37	665208,62	675148,92
38	665163,57	675094,00
39	665081,76	674994,29
40	664888,39	674995,45
41	664873,81	674995,54
42	664790,53	674990,70
43	664773,74	674989,72
44	664730,81	674987,23
45	664497,74	674973,68
46	664439,30	674970,24
47	664180,70	674955,01
48	664113,77	674951,07
49	664106,13	674910,97
50	664068,61	674713,94
51	664063,57	674687,46
52	663955,64	674697,26
53	663937,62	674653,02
54	663923,36	674644,00
55	663886,35	674706,46
56	663875,72	674752,02
57	663833,65	674750,40
58	663745,10	674747,00
59	663737,79	674647,33
60	663718,24	674628,61
61	663686,79	674586,84
62	663572,74	674669,96
63	663446,77	674497,44
64	663387,28	674435,64
65	663368,06	674515,94
66	663362,41	674539,53
67	663329,51	674603,91
68	663319,99	674622,53
69	663247,66	674637,42
70	663318,97	674855,91
71	663367,41	674865,45
72	663375,17	674845,29

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
73	663412,27	674822,34
74	663432,86	674821,45
75	663460,90	674859,95
76	663390,53	674947,29
77	663355,85	674950,80
78	663303,60	674956,09
79	663223,11	674967,84
80	663156,52	674977,57
81	663149,13	674905,44
82	663187,75	674900,43
83	663186,21	674893,50
84	663173,70	674837,18
85	663126,23	674849,89
86	663021,85	674782,85
87	663008,31	674704,32
88	662961,30	674431,88
89	662914,71	674415,37
90	662866,10	674398,14
91	662848,57	674391,93
92	662699,08	674336,37
93	662647,34	674317,74
94	662610,60	674304,51
95	662529,94	674273,94
96	662484,09	674256,55
97	662434,40	674237,93
98	662423,37	674227,64
99	662436,65	674150,16
100	662500,11	674007,74
101	662535,53	673928,04
102	662549,56	673865,32
103	662553,24	673804,07
104	662559,15	673760,54
105	662556,93	673707,41
106	662550,29	673646,90
107	662565,05	673576,06
108	662581,29	673520,71
109	662587,19	673476,44
110	662576,86	673438,07
111	662520,78	673380,51
112	662491,26	673362,06
113	662456,15	673343,02
114	662439,47	673262,24
115	662424,07	673161,90
116	662401,22	673024,30
117	662390,79	672959,23
118	662377,87	672870,31
119	662370,42	672814,18
120	662362,97	672791,33

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
121	662346,58	672766,49
122	662309,32	672709,86
123	662266,73	672645,54
124	662234,56	672595,49
125	662194,83	672532,40
126	662158,07	672470,31
127	662093,99	672371,46
128	662079,53	672343,83
129	662102,55	672314,46
130	662123,18	672292,24
131	662208,12	672239,85
132	662173,19	672172,38
133	662158,11	672139,04
134	662162,08	672128,72
135	662177,95	672105,71
136	662193,03	672093,80
137	662173,19	672046,97
138	662139,85	672013,63
139	662110,48	671988,23
140	662086,67	671977,12
141	662067,62	671954,89
142	662081,12	671936,64
143	662117,63	671948,54
144	662145,41	671948,54
145	662164,46	671944,57
146	662174,78	671928,70
147	662178,75	671917,59
148	662177,16	671899,33
149	662165,25	671879,49
150	662152,55	671854,09
151	662145,41	671831,86
152	662146,20	671808,84
153	662153,35	671779,47
154	662166,05	671746,93
155	662182,72	671725,50
156	662210,50	671711,21
157	662237,48	671705,66
158	662257,33	671700,89
159	662273,20	671702,48
160	662285,11	671714,39
161	662298,60	671742,96
162	662305,75	671759,63
163	662305,75	671779,47
164	662308,13	671797,73
165	662324,00	671813,61
166	662350,20	671805,67
167	662393,06	671762,01
168	662429,57	671719,15

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
169	662453,39	671706,45
170	662466,09	671690,57
171	662480,37	671666,76
172	662489,90	671646,92
173	662493,87	671623,11
174	662487,52	671600,09
175	662469,26	671572,30
176	662462,12	671542,14
177	662471,64	671517,54
178	662481,96	671505,63
179	662515,30	671495,31
180	662539,90	671473,88
181	662558,95	671452,45
182	662581,18	671431,81
183	662606,58	671425,46
184	662620,07	671394,50
185	662604,99	671380,22
186	662593,88	671352,44
187	662587,53	671334,18
188	662582,77	671308,78
189	662591,50	671297,67
190	662604,99	671288,14
191	662614,52	671269,89
192	662612,93	671254,01
193	662598,64	671235,75
194	662578,80	671224,64
195	662567,69	671205,59
196	662566,10	671188,13
197	662579,59	671187,34
198	662599,44	671188,13
199	662613,72	671179,40
200	662628,80	671157,17
201	662647,85	671141,30
202	662669,29	671128,60
203	662685,95	671115,10
204	662780,41	671285,76
205	662801,05	671265,12
206	662817,72	671248,45
207	662842,32	671244,49
208	662878,04	671234,17
209	662805,02	671050,81
210	662878,04	671003,98
211	662919,32	670965,09
212	662962,18	670934,92
213	663105,85	670857,13
214	663116,96	670884,12
215	663153,47	670865,07
216	663175,70	670849,99

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
217	663191,57	670834,91
218	663212,75	670843,60
219	663250,06	670861,86
220	663297,69	670949,17
221	663325,47	671003,15
222	663335,79	671037,28
223	663352,45	671077,76
224	663365,95	671105,54
225	663380,24	671129,35
226	663389,76	671170,63
227	663475,49	671113,48
228	663560,42	671040,45
229	663619,95	671157,93
230	663665,99	671245,24
231	663704,09	671326,20
232	663719,17	671339,70
233	663735,04	671330,97
234	663921,26	671223,52
235	663923,26	671228,18
236	663965,97	671311,32
237	663986,93	671357,25
238	664037,51	671335,07
239	664178,05	671273,55
240	664303,00	671222,91
241	664320,04	671234,13
242	664332,46	671245,51
243	664332,74	671245,24
244	664354,96	671267,47
245	664371,63	671284,93
246	664385,92	671296,04
247	664397,03	671300,01
248	664412,80	671297,00
249	664424,02	671292,87
250	664440,58	671279,80
251	664461,33	671255,56
252	664484,57	671234,95
253	664491,01	671228,79
254	664491,42	671228,55
255	664536,04	671202,72
256	664724,83	671146,53
257	664771,69	671120,55
258	664799,38	671138,01
259	664854,76	671154,20
260	664947,20	671303,30
261	665045,64	671475,65
262	665126,15	671577,54
263	665222,39	671693,51
264	665368,40	671853,27

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
265	665407,27	671901,82
266	665509,47	672044,22
267	665560,88	672096,62
268	665692,58	672212,37
269	665718,23	672242,29
270	665907,75	672467,44
271	665817,27	672530,14
272	665805,20	672536,44
273	665835,79	672641,64
274	665864,29	672749,94
275	665822,25	672910,25
276	665745,31	673191,68
277	665653,98	673272,35
278	665650,12	673297,19
279	665657,83	673371,29
280	665607,26	673443,70
281	665603,30	673468,31
282	665600,12	673505,61
283	665594,42	673519,59
284	665565,03	673771,44
285	665886,67	673825,49
286	665899,37	673837,40
287	665910,48	673863,59
288	665915,24	673885,82
289	665950,17	673890,58
290	665966,04	673885,82
291	665981,37	673884,58
292	665995,41	673883,44
293	666009,64	673884,22
294	666022,40	673885,82
295	666044,13	673895,47
296	666064,16	673901,43
297	666083,75	673906,12
298	666105,48	673909,10
299	666126,78	673909,53
300	666148,50	673914,64
301	666159,38	673914,58
302	666198,34	673925,29
303	666225,18	673932,53
304	666252,02	673940,62
305	666278,00	673947,87
306	666318,90	673955,96
307	666341,90	673958,94
308	666377,26	673966,18
309	666412,19	673978,11
310	666443,48	673982,66
311	666458,96	673984,83
312	666471,02	673987,38

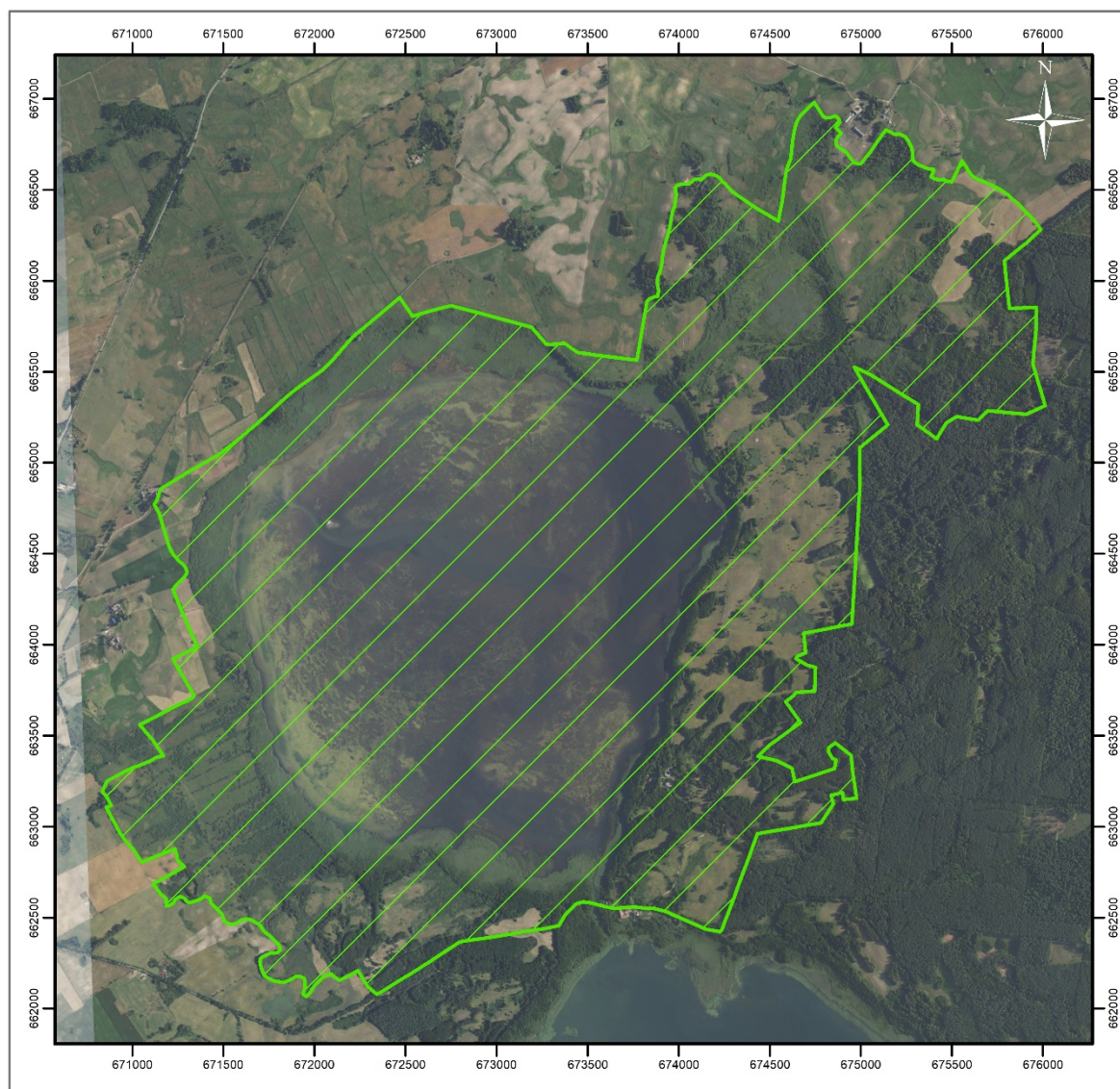
Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
313	666482,71	673986,10
314	666491,31	673982,18
315	666495,47	673981,07
316	666514,52	673981,07
317	666527,22	673992,98
318	666531,19	674012,82
319	666531,99	674035,04
320	666532,78	674054,09
321	666542,30	674069,18
322	666555,80	674084,26
323	666559,77	674095,37
324	666556,59	674115,21
325	666557,39	674128,71
326	666568,29	674138,13
327	666581,20	674152,78
328	666585,96	674174,74
329	666578,72	674205,42
330	666566,24	674223,93
331	666547,68	674238,45
332	666533,03	674255,09
333	666489,92	674295,39
334	666462,14	674333,49
335	666399,43	674427,16
336	666328,37	674547,09
337	666436,77	674568,67
338	666556,59	674583,53
339	666597,07	674590,67
340	666628,03	674597,81
341	666673,27	674616,07
342	666721,69	674620,83
343	666765,35	674625,60
344	666785,58	674628,92
345	666823,29	674635,12
346	666866,15	674645,44
347	666888,06	674656,14
348	666908,07	674670,20
349	666932,41	674693,46
350	666958,84	674721,13
351	666980,09	674743,21
352	666935,12	674774,06
353	666904,29	674792,45
354	666897,26	674805,97
355	666896,17	674822,74
356	666899,74	674841,09
357	666905,91	674854,11
358	666902,66	674868,17
359	666890,48	674879,85
360	666871,83	674884,40

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
361	666843,16	674862,52
362	666811,79	674891,97
363	666787,45	674871,42
364	666772,31	674863,30
365	666753,92	674864,39
366	666738,23	674871,96
367	666712,99	674915,43
368	666651,52	674961,03
369	666640,97	674993,30
370	666649,93	675005,62
371	666673,17	675024,66
372	666707,40	675051,96
373	666753,20	675082,66
374	666830,22	675138,87
375	666805,83	675185,19
376	666805,83	675214,56
377	666792,34	675243,93
378	666768,52	675261,39
379	666732,80	675279,65
380	666712,17	675283,62
381	666684,39	675283,62
382	666658,99	675288,38
383	666646,29	675304,25
384	666633,59	675321,72
385	666624,06	675350,29
386	666619,30	675362,99
387	666612,69	675387,62
388	666613,51	675399,04
389	666608,19	675401,88
390	666594,69	675397,12
391	666573,14	675385,54
392	666561,69	675404,27
393	666554,41	675430,81
394	666558,18	675454,27
395	666547,86	675472,53

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	x (PUWG92)	y (PUWG92)
396	666543,10	675500,31
397	666660,57	675555,87
398	666629,62	675577,30
399	666603,42	675590,80
400	666581,20	675607,47
401	666571,67	675619,37
402	666560,56	675636,83
403	666551,83	675661,44
404	666522,46	675728,12
405	666501,82	675767,01
406	666470,87	675810,67
407	666450,23	675832,10
408	666425,62	675864,64
409	666389,90	675896,39
410	666351,01	675934,49
411	666313,70	675966,24
412	666282,11	675987,82

¹ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151, z późn. zm.).

MAPA OBSZARU SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW JEZIORO ŁUKNAJNO PLB280003

Objaśnienia

obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

0 250 500 1 000 m

Układ współrzędnych: PL-1992
 Dane topograficzne: © autorzy OpenStreetMap (usługa przeglądania, dostęp: 22.10.2025)
 Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 22.10.2025)
 Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

**IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY
GATUNKÓW PTAKÓW I ICH SIEDLISK BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 JEZIORO ŁUKNAJNO
PLB280003**

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacje: lęgowa, migrująca, zimująca	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych	Istniejące: F03.02.03: Kłusownictwo rybackie przyczynia się do niepokojenia i płoszenia ptaków. J03.01: Niszczenie makrofitów zanurzonych (szczególnie zespołów łąk ramienicowych) w wyniku poruszania się po jeziorze sprzętu pływającego, odłowów przy pomocy sieci ciągnionych. Potencjalne: H01: Eutrofizacja, w tym wynikająca z zanieczyszczenia związkami biogennymi może zmniejszyć przejrzystość wód, co negatywnie obija się na skuteczności żerowania łabędzia niemego.
2.	A125 Łyska (Fulica atra) populacje: lęgowa, migrująca, zimująca	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo I01 Obce gatunki inwazyjne J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Istniejące: F03.02.03: Kłusownictwo rybackie przyczynia się do niepokojenia i płoszenia ptaków. J03.01: Niszczenie makrofitów zanurzonych (szczególnie zespołów łąk ramienicowych) w wyniku poruszania się po jeziorze sprzętu pływającego, odłowów przy pomocy sieci ciągnionych. I01, K03.04: Inwazyjne gatunki drapieżników, w tym głównie wizona amerykańskiego przyczyniają się do dużych strat w lęgach łyski. Potencjalne: H01: Eutrofizacja, w tym wynikająca z zanieczyszczeniem związkami biogennymi może zmniejszyć przejrzystość wód, co negatywnie obija się na skuteczności żerowania łabędzia

				niemego. J03.01: Niszczenie szuwarów, w tym ich wypalanie może ograniczyć powierzchnię odpowiednich siedlisk.
3.	A058 Hełmiatka (<i>Netta rufina</i>) populacje: lęgowa i migrująca	I01 Obce gatunki inwazyjne J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo	Istniejące: I01, K03.04: Inwazyjne gatunki drapieżników, w tym głównie wizona amerykańskiego przyczyniają się do dużych strat w lęgach hełmiatki. J03.01: Niszczenie makrofitów zanurzonych (szczególnie zespołów łąk ramienicowych) w wyniku poruszania się po jeziorze sprzętu pływającego, odłowów przy pomocy sieci ciągnionych. Potencjalne: H01: Eutrofizacja, w tym wynikająca z zanieczyszczeniem związkami biogennymi może zmniejszyć przejrzystość wód, co negatywnie obija się na skuteczności żerowania łabędzia niemego. F03.02.03: Kłusownictwo rybactwa przyczynia się do niepokojenia i płoszenia ptaków.
4.	A043 Gęgawa (<i>Anser anser</i>) populacja migrująca	A02 Zmiana sposobu uprawy F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo	F03.01 Polowanie A02.01 Intensyfikacja rolnictwa	Istniejące: A02: Zaniechanie użytkowania rolniczego powoduje zarastanie siedlisk wykorzystywanych przez przelotne stada gęgaw jako żerowiska. F03.02.03: Kłusownictwo rybactwa przyczynia się do niepokojenia i płoszenia ptaków. Potencjalne: F03.01: Polowania na gęsi przyczyniają się zarówno do ich bezpośredniej śmiertelności, jak i płoszenia. A02.01: Zmiana rodzaju upraw w okolicy Jeziora Łuknajno może wpłynąć na dostępność odpowiednich żerowisk dla migrujących gęsi, m.in. preferują ścierniska po kukurydzy, a unikają ozimin.
5.	A094 Rybołów (<i>Pandion</i>)	J03.01 Zmniejszenie lub utrata	H01 Zanieczyszczenie wód	Istniejące:

	haliaetus) populacja lęgowa	określonych cech siedliska	powierzchniowych	J03.01: Niszczenie makrofitów zanurzonych (szczególnie zespołów łąk ramienicowych) w wyniku poruszania się po jeziorze sprzętu pływającego, odłowów przy pomocy sieci ciągnionych. Zmniejszenie powierzchni pokrycia dna jeziora przez zespoły roślin zanurzonych prowadzi do uwalniania biogenów z osadów dennych pod wpływem prądów stratyfikacyjnych, co skutkuje zaburzeniem stanu równowagi troficznej jeziora (silne zakwity glonów sinicowych, przyducha letnia, drastyczne zmniejszenie populacji ryb stanowiących ważny element bazy pokarmowej). Potencjalne: H01: Eutrofizacja, w tym wynikająca z zanieczyszczeniem związkami biogennymi może zmniejszyć przejrzystość wód, co negatywnie obija się na skuteczności polowania rybołowa.
6.	A005 Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus) populacje: lęgowa i migrująca	I01 Obce gatunki inwazyjne J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo	F03.02.03 Chwytanie, trucie, kłusownictwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych	Istniejące: I01, K03.04: Inwazyjne gatunki drapieżników, w tym głównie wizona amerykańskiego przyczyniają się do dużych strat w lęgach perkoza dwuczubego. J03.01: Niszczenie makrofitów zanurzonych (szczególnie zespołów łąk ramienicowych) w wyniku poruszania się po jeziorze sprzętu pływającego, odłowów przy pomocy sieci ciągnionych. Zmniejszenie powierzchni pokrycia dna jeziora przez zespoły roślin zanurzonych prowadzi do uwalniania biogenów z osadów dennych pod wpływem prądów stratyfikacyjnych, co skutkuje zaburzeniem stanu równowagi troficznej jeziora (silne zakwity glonów sinicowych, przyducha letnia, drastyczne zmniejszenie populacji ryb stanowiących ważny element bazy pokarmowej). Potencjalne: F03.02.03: Kłusownictwo rybactwa może przyczyniać się do niepokoju i płoszenia ptaków. H01: Eutrofizacja, w tym wynikająca z zanieczyszczeniem związkami biogennymi może zmniejszyć przejrzystość wód, co negatywnie obija się na skuteczności polowania perkoza dwuczubego.

7.	A128 Rybitwa rzeczna (Sterna hirundo) populacja lęgowa	A03.03 Zaniechanie/brak koszenia I01 Obce gatunki inwazyjne K03.04 Drapieżnictwo	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych M01.05 Zmiany przepływu wód (limnicznych, pływowych i oceanicznych)	Istniejące: A03.03: Okresowy brak koszenia powoduje zarastanie wyspy, na której gniazdują rybitwy rzeczne. I01, K03.04: Inwazyjne gatunki drapieżników, w tym głównie wizona amerykańskiego przyczyniają się do dużych strat w lęgach rybitwy rzecznej. Potencjalne: H01: Zanieczyszczenia wody i spowodowana nimi eutrofizacja mogą spowodować spadek bazy pokarmowej rybitwy czarnej. M01.05: Wahania poziomu wody w jeziorze Łuknajno w okresie do drugiej połowy maja i w czerwcu powodowały najczęściej całkowite straty lęgów. Wcześniej natomiast gniazda były zakładane na wyspie w północnej części jeziora. Jednak nie była ona tak zarośnięta roślinnością szuwarową jak obecnie.
8.	A120 Zielonka (Porzana parva) populacja lęgowa	I01 Obce gatunki inwazyjne K03.04 Drapieżnictwo J02 Powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J02.05.03 Modyfikowanie akwenów wód stojących	J01.01 Wypalanie	Istniejące: I01, K03.04: Inwazyjne gatunki drapieżników, w tym głównie wizona amerykańskiego przyczyniają się do dużych strat w lęgach zielonki. J02, J02.05.03: Zanik biotopów lęgowych w wyniku przesuszania śródpolnych mokradeł. Poziom wody jest kluczowy dla występowania zielonki; warunkuje również występowanie odpowiednich siedlisk. Na skutek oddziaływania różnych czynników (głównie poza obszarem ostoi) zarówno na jeziorze Łuknajno, jak i mniejszych zbiornikach wodnych, poziom ten ulega wahaniom ograniczającym powierzchnię odpowiednich siedlisk. Potencjalne: J01.01: Niszczenie szuwarów, w tym ich wypalanie może ograniczyć powierzchnię odpowiednich dla zielonki siedlisk.
9.	A118 Wodnik (Rallus aquaticus) populacja lęgowa	I01 Obce gatunki inwazyjne K03.04 Drapieżnictwo	J01.01 Wypalanie	Istniejące: I01, K03.04: Inwazyjne gatunki drapieżników, w tym głównie wizona amerykańskiego przyczyniają się do dużych

		J02 Powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J02.05.03 Modyfikowanie akwenów wód stojących	strat w łęgach zielonki. J02, J02.05.03: Zanik biotopów łęgowych w wyniku przesuszania śródpolnych mokradeł. Poziom wody jest kluczowy dla występowania wodnika; warunkuje również występowanie odpowiednich siedlisk. Na skutek oddziaływania różnych czynników (głównie poza obszarem ostoi) zarówno na jeziorze Łuknajno, jak i mniejszych zbiornikach wodnych, poziom ten ulega wahaniom ograniczającym powierzchnię odpowiednich siedlisk. Potencjalne: J01.01: Niszczenie szuwarów, w tym ich wypalanie może ograniczyć powierzchnię odpowiednich dla zielonki siedlisk.
--	--	---	---

**CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARZE NATURA 2000 JEZIORO ŁUKNAJNO
PLB280003**

Lp.	Kod i nazwa gatunkowa	Parametr / Wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
1.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacja lęgowa	Populacja	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 10 par. Krajową populację łabędzia niemego oszacowano na poziomie 6 300–7 700 par, a migrującą i zimującą w Polsce w przedziale 20–40 tys. os. (Chodkiewicz T. i in. 2019), a stan populacji w obszarze oszacowano na poziomie nie więcej niż 10 par (Jobda M. i in. 2021).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. struktura i funkcje łąk ramienicowych; 2. płoszenie.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: 1. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140); 2. utrzymanie wskaźnika „płoszenie” na poziomie właściwym (FV), tj. brak obecności jednostek pływających na jeziorze Łuknajno, które mogłyby przyczynić się do płoszenia ptaków.
2.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacja migrująca	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji migrującej na poziomie min. 500 osobników na przelotach. Populacja migrująca na jeziorze Łuknajno utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W okresie 2005–2008 stwierdzono maksymalnie 1100 osobników (Hołdyński i in. 2009), w latach 2020–2021 stwierdzono 480 osobników.
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. struktura i funkcje łąk ramienicowych; 2. płoszenie.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: 1. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140); 2. utrzymanie wskaźnika „płoszenie” na poziomie właściwym (FV), tj. brak obecności jednostek pływających na jeziorze Łuknajno, które mogłyby przyczynić się do płoszenia ptaków
3.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacja zimująca	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji zimującej na poziomie 300 osobników. Populacja zimująca łabędzi niemych w okresie 2020–2021 mieściła się w przedziale 300 – 480 osobników zimujących na jeziorze Łuknajno (Kwiatkowski i in. 2023).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. struktura i funkcje łąk ramienicowych; 2. płoszenie.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: 1. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” –

Lp.	Kod i nazwa gatunkowa	Parametr / Wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
			metodą PMS GIOŚ siedliska 3140); 2. utrzymanie wskaźnika „płoszenie” na poziomie właściwym (FV), tj. brak obecności jednostek pływających na jeziorze Łuknajno, które mogłyby przyczynić się do płoszenia ptaków.
4.	A125 Łyska (<i>Fulica atra</i>) populacja lęgowa	Populacja	Poprawa stanu populacji lęgowej obecnie na poziomie min. 10 par. Krajową populację łyski oszacowano na 30-60 tys. par (Chodkiewicz T. i in. 2019), a stan populacji w obszarze na poziomie 15 par (Kwiatkowski i in. 2023).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych; 3. występowanie gatunku parasolowego perkoza dwuczubego.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: - ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (FV); - poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140); - utrzymanie występowania gatunku parasolowego perkoza dwuczubego na poziomie 25 par.
5.	A125 Łyska (<i>Fulica atra</i>) populacja migrująca	Populacja	Utrzymanie populacji przelotnej na poziomie 1000 osobników. Populację przelotną na jeziorze Łuknajno w 2007 oszacowano na 2300 osobników (Hołdyński i in. 2009), a w latach 2020 – 2021 wykazano przedział 330 – 1400 os. (Jobda i in. 2021), natomiast w latach 2021-2022 także 1400 os. (Kwiatkowski i in. 2023).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: - ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (FV); - poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140).
6.	A125 Łyska (<i>Fulica atra</i>) populacja zimująca	Populacja	Utrzymanie populacji zimującej na poziomie 1000 osobników. Populacja zimująca na jeziorze Łuknajno utrzymuje się na zbliżonym poziomie – zgodnie z SDF obejmuje 1700 os, a w latach 2020-2021 wykazano 1400 os. (Jobda i in. 2021).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (FV);

Lp.	Kod i nazwa gatunkowa	Parametr / Wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
			2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadawalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMŚ GIOŚ siedliska 3140).
7.	A058 Helmiatka (<i>Netta rufina</i>) populacja lęgowa	Populacja	Poprawa liczebności populacji lęgowej do 2 par. Liczebność polskiej populacji helmiatki oszacowano na 15-48 par (Chodkiewicz i in. 2019), a na jeziorze Łuknajno nawet 10 par (Tomiałojć, Stawarczyk 2003), dlatego obszar ten był uznawany za jedno z głównych lęgów tego gatunku w Polsce. W ostatnim dwudziestoleciu w obszarze nie notowano ptaków lęgowych.
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadawalającego (U1) poprzez: 1. ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (FV); 2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadawalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMŚ GIOŚ siedliska 3140).
8.	A058 Helmiatka (<i>Netta rufina</i>) populacja migrująca	Populacja	Utrzymanie populacji migrującej na poziomie 2-7 osobników. Populacja migrująca gatunku w obszarze nie jest znana. W przeszłości populacja helmiatki była wyraźnie większa. Rekordową swą liczebność osiągnęła w 1983 r. – kiedy naliczono 900 ptaków (w okresie migracji). W następnych latach liczebność tych kaczek wyraźnie spadała. Obecność helmiatki na jeziorze Łuknajno potwierdzono w latach, tj. 2021, 2023 i 2024 r. Stwierdzono wówczas od 2 do 7 osobników.
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadawalającego (U1) poprzez: 1. ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (FV); 2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadawalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMŚ GIOŚ siedliska 3140).
9.	A043 Gęgawa (<i>Anser anser</i>) populacja migrująca	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji przelotnej na poziomie min. 300 osobników. Liczebność krajowej populacji gęgawy oszacowano na 6-9 tys. par (Chodkiewicz i in. 2019). Na jeziorze Łuknajno w 2007 r. stwierdzono maksymalnie 250 niełgowych gęgaw (Hołdyński i in. 2009). Natomiast, w okresie 2020-2021 stwierdzono nieznacznie większą koncentrację tego gatunku 300 osobników (Kwiatkowski i in. 2023) oraz nieznacznie powyżej 500 niełgowych gęgaw (Jobda i in.

Lp.	Kod i nazwa gatunkowa	Parametr / Wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
			2021).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. obecność dogodnych żerowisk w pobliżu; 2. płoszenie.	Utrzymanie niezadowalającego stanu siedliska (U1) poprzez: 1. utrzymanie powierzchni trwałych użytków zielonych w obszarze; 2. utrzymanie braku obecności jednostek pływających na jeziorze Łuknajno poza jednostkami uprawionymi i patrolowymi Policji oraz Straży Rybackiej.
10.	A094 Rybołów (Pandion haliaetus) populacja lęgowa	Populacja	Utrzymanie liczebności gatunku, obecność przynajmniej 2 par lęgowych. W latach 2013-2018, liczebność krajowej populacji rybołowa oszacowano na 24-39 par (Chodkiewicz i inni 2019). W kompleksie leśnym położonym w pobliżu jeziora Łuknajno gniazdują 2 pary rybołów (Hołdyński i in. 2009), (Rejestr stref ochrony RDOŚ w Olsztynie, 2025). Rewiry gniazdowe znajdują się w sąsiednim obszarze Natura 2000 Puszcza Piska, z powodu braku dogodnych siedlisk w granicach obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno. Istotnym żerowiskiem tych par rybołowa jest jezioro Łuknajno.
		Stan siedliska/wskaźniki: 1. struktura krajobrazu; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego (U2) stanu siedliska gatunku do stanu niezadowalającego siedliska (U1) poprzez: 1. zapewnienie odpowiedniej struktury wiekowej drzewostanów sosnowych zapewniających możliwość gniazdowania gatunku - utrzymanie siedliska gatunku na poziomie co najmniej 200 ha lasu sosnowego w wieku przynajmniej 130 lat znajdującego się w odległości do 1 do 5 km od jeziora Łuknajno; 2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140).
11.	A005 Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus) populacja lęgowa	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie min. 20 par. Krajowa populacja lęgowa perkoza dwuczubego oszacowana jest na 15 000–25 000 par (Chodkiewicz i in. 2019). Populacja lęgowa na jeziorze Łuknajno nie przekraczała 30 par (Jobda i in. 2021).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowalającego (U1) poprzez: 1. ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (FV); 2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowalającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140).
12.	A005 Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus)	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji przelotnej na poziomie min. 60 osobników.

Lp.	Kod i nazwa gatunkowa	Parametr / Wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
	populacja migrująca		Populacja migrująca w Polsce szacowana jest na poziomie 3 200– 7 900 os. (Chodkiewicz i in. 2019). Populacja na jeziorze Łuknajno mieści się w zakresie 60-70 osobników (Jobda M. i in. 2021).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. zagęszczenie wizona amerykańskiego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Poprawa złego stanu siedliska (U2) do stanu niezadowolającego (U1) poprzez: 1. ograniczenie zagęszczenia wizona amerykańskiego do poziomu 0-0,5 os./km linii brzegowej, co odpowiada stanowi właściwemu (U1); 2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowolającego (U1) (ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140).
11.	A193 Rybitwa rzeczna (Sterna hirundo) populacja lęgowa	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie min. 30 par. Liczebność krajowej populacji rybitwy rzecznej oszacowano na 6 000-8 000 par (Chodkiewicz i in. 2019). W latach 2005-2008 oszacowano populację lęgową rybitwy rzecznej na jeziorze Łuknajno na 0-3 par (Hołdyński i in. 2009). W latach 2020-2021 gniazdowało 20-30 par rybitw rzecznych na wyspie na jeziorze (Jobda i in. 2021), a w 2022 r. stwierdzono min. 53 pary (Kwiatkowski i in. 2023).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. występowanie dogodnego siedliska lęgowego; 2. struktura i funkcje łąk ramienicowych.	Utrzymanie niezadowolającego stanu siedliska (U1) poprzez: 1. utrzymanie właściwego stanu (FV) siedliska lęgowego, tj. wyspa na jeziorze Łuknajno utrzymana w stanie otwartym – pozbawionym zakrzaczeń i kęp wyższej roślinności; 2. poprawę stanu łąk ramienicowych ze złego stanu (U2) do stanu niezadowolającego (U1) ((ocena wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” – metodą PMS GIOŚ siedliska 3140).
12.	A120 Zielonka (Zapornia parva) populacja lęgowa	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie min. 110 par. Krajowa populacji zielonki szacowana na 1 500-2 000 samców (Chodkiewicz i in. 2019). W latach 2005-2008 na jeziorze Łuknajno stwierdzano 30-40 samców zielonek (Hołdyński i in. 2010). Obecnie w całej ostoi występuje ponad 100 samców (Jobda i in. 2021).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. Udział szuwaru o luźnej strukturze w wodzie o głębokości od 0,5 do 1,0 metra, z obecną pałąką wodną (<i>Typha</i> sp.).	Utrzymanie właściwego stanu siedliska (FV) na stanowisku Z1 oraz poprawa stanu siedliska do stanu właściwego (FV) na stanowiskach Z2/O3 i Z3 poprzez utrzymanie powierzchni szuwaru o luźnej strukturze w wodzie o głębokości od 0,5 do 1,0 metra, z obecną pałąką wodną (<i>Typha</i> sp.).
13.	A118 Wodnik (Rallus aquaticus) populacja lęgowa	Populacja	Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie min. 40 par. Krajową populację wodnika oszacowano na 10 000-20 000

Lp.	Kod i nazwa gatunkowa	Parametr / Wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony
			par (Chodkiewicz i in. 2019). Zgodnie z danymi zawartymi w SDF na jeziorze Łuknajno obecnych jest około 85-90 wodników. Badania prowadzone w roku 2020 wykazały liczebność na poziomie 42-46 par (Jobda i in. 2021). Populację gatunku zbadano także w okresie 2021-2022, w którym wskazano 42-46 par (Kwiatkowski P. i in. 2023).
		Stan siedliska / Wskaźniki: 1. Udział szuwaru o zbitej strukturze w wodzie o głębokości do 0,5 metra.	Utrzymanie właściwego stanu siedliska (FV) na stanowiskach O1 i Z1 oraz poprawa stanu siedliska do stanu właściwego (FV) na stanowiskach Z2/O3 i Z3 poprzez utrzymanie powierzchni szuwaru o zbitej strukturze w wodzie o głębokości do 0,5 metra.

Źródła danych:

- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski, rozmieszczenie, liczebność i zmiany, T. I-II, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „proNatura”, Wrocław.
- Hołdyński Cz., Krupa R., Kleinschmidt L., Krupa M., Szarejko T., Górecki G., Dynowski P., Woźniak M. 2009. Program zarządzania ochroną Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „JEZIORO ŁUKNAJNO” (PLB280003). Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Msc.
- Sikora A., Chylarecki P., Meissner W., Neubauer G. (red.) 2011. Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek. Poradnik metodyczny. GDOŚ, Warszawa.
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.
- Chodkiewicz T., Chylarecki P., Sikora A., Wardecki Ł., Bobrek R., Neubauer G., Marchowski D., Dmoch A., Kuczyński L. 2019. Raport z wdrażania art. 12 Dyrektywy Ptasiej w Polsce w latach 2013-2018: stan, zmiany, zagrożenia. Biuletyn Monitoringu Przyrody 20: 1–80.
- Jobda M. i in. 2021. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno w województwie Warmińsko – Mazurskim. Karczew.
- Kwiatkowski P., Pisarek W., Komosiński K., Czernek Sz., Wziętek B., Szymczyk R., Fiedorowicz G. 2023. Plan Ochrony rezerwatu przyrody Jezioro Łuknajno. Piotr Kwiatkowski Usługi Ochrony Środowiska. Giżycko. Msc.

**DZIAŁANIA OCHRONNE ZE WSKAZANIEM PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ICH WYKONANIE I OBSZARÓW ICH
WDRAŻANIA NA OBSZARZE NATURA 2000 JEZIORO ŁUKNAJNO PLB280003**

LP.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony gatunków i ich siedlisk				
1.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacje: lęgowa, migrująca, zimująca A125 Łyska (Fulica atra) populacje: lęgowa, migrująca, zimująca A058 Hełmiatka (Netta rufina) populacje: lęgowa, migrująca A094 Rybołów (Pandion haliaetus) populacja lęgowa A005 Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus) populacje: lęgowa, migrująca A193 Rybitwa rzeczna (Sterna hirundo) populacja lęgowa	Działania obligatoryjne Zachowanie siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

		Działania fakultatywne Koszenie łąk świeżych prowadzić nie wcześniej niż 15 czerwca a łąk wilgotnych nie wcześniej niż 15 lipca. Biomasę zbierać w baloty lub inne trwałe formy, nie później niż miesiąc po skoszeniu. Zebraną biomasę usunąć z obszaru nie później niż do 1 marca następnego roku. Ekstensywne użytkowanie pastwiskowe trwałych użytków zielonych w okresie od 1 maja do 15 października, przy maksymalnej obsadzie 1 DJP/ha (działanie fakultatywne w stosunku do preferowanego użytkowania kośnego). Ograniczenie stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin na użytkach zielonych (łąk świeżych, łąk wilgotnych, pastwiskach).		
2.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacje lęgowa: migrująca, zimująca A125 Łyska (Fulica atra) populacje: lęgowa, migrująca, zimująca A058 Hełmiatka (Netta rufina) populacje: lęgowa, migrująca A094 Rybołów	Prowadzenie wyłącznie odłowów interwencyjnych ryb poza zasięgiem łąk ramienicowych. Przyłów należy wypuszczać do jeziora, co oznacza, że do odłowów należy stosować narzędzia zapewniające maksymalną przeżywalność przyłowu, a więc narzędzia ciągnione lub pułapkowe. Stosowanie narzędzi ciągnionych dopuszcza się tylko we wskazanych miejscach cechujących się stosunkowo dużą głębokością i niewielkim udziałem ramienic. Elementem tego działania powinien być również monitoring roślinności podwodnej na powierzchniach próbnych oraz badanie podstawowych fizykochemicznych wskaźników trofii wód jeziora	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Użytkownik rybacki na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie

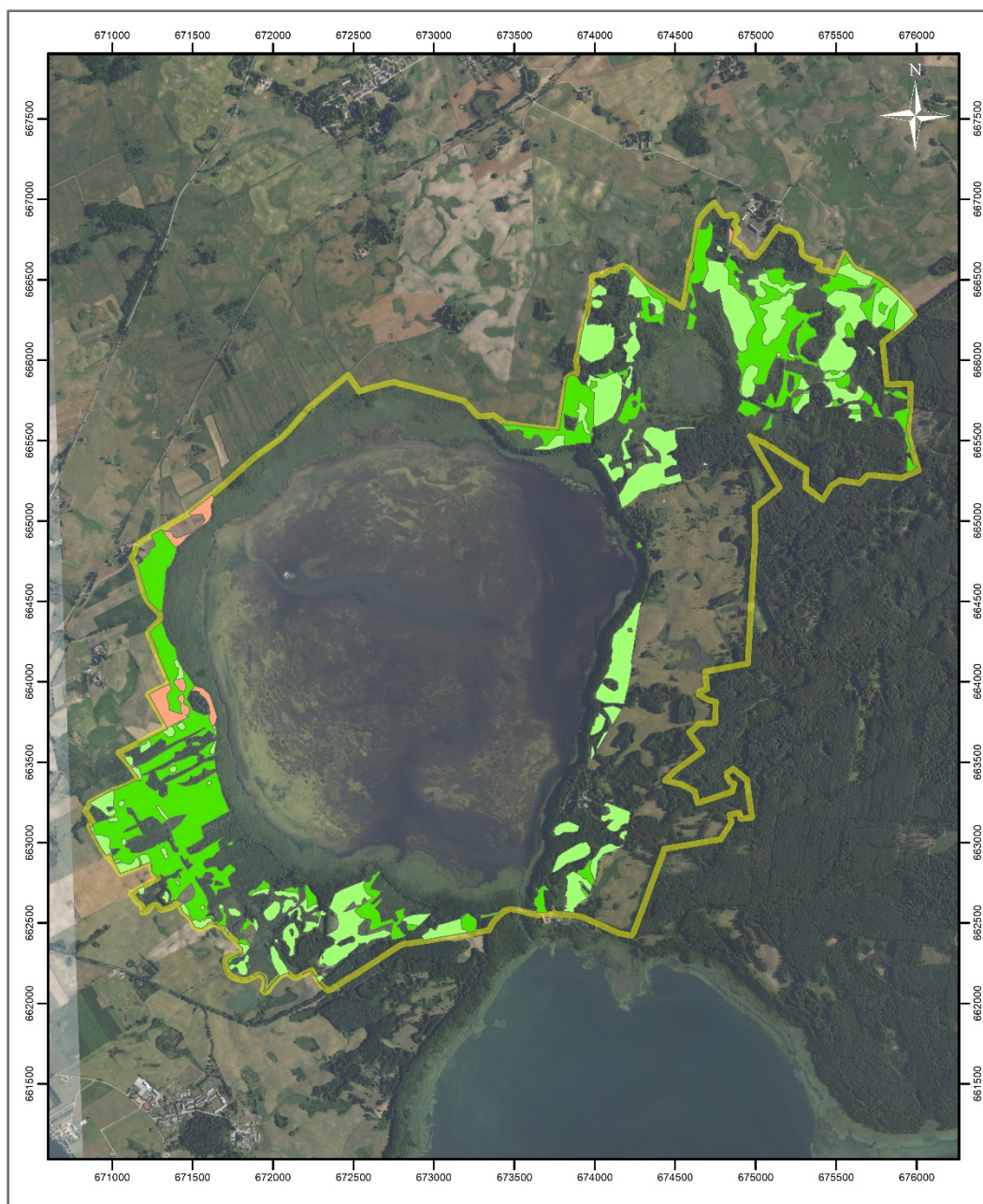
	(<i>Pandion haliaetus</i>) populacja lęgowa A005 Perkoz dwuczuby (<i>Podiceps cristatus</i>) populacje: lęgowa, migrująca A193 Rybitwa rzeczna (<i>Sterna hirundo</i>) populacja lęgowa	(ocena siedliska przyrodniczego 3140 metodyką PMŚ GIOŚ).		
3.	A125 Łyska (<i>Fulica atra</i>) populacje: lęgowa, migrująca, zimująca A058 Hełmiatka (<i>Netta rufina</i>) populacje: lęgowa, migrująca A005 Perkoz dwuczuby (<i>Podiceps cristatus</i>) populacje: lęgowa, migrująca A193 Rybitwa rzeczna (<i>Sterna hirundo</i>) populacja lęgowa A120 Zielonka (<i>Zapornia parva</i>) populacja lęgowa A188 Wodnik (<i>Rallus aquaticus</i>) populacja lęgowa	W pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych przeprowadzenie badań terenowych mających na celu określenie nasilenia i charakteru presji drapieżnych ssaków na ptaki wodno-błotne. Badania powinny obejmować różne formy monitoringu obecności drapieżników (fotopułapki, maty rejestrujące tropy, pułapki żywołowne). Jeżeli badania pokażą, że program redukcji drapieżników jest zasadny, należy go wdrożyć zgodnie z wytycznymi opartymi na badaniach.	Cały obszar Natura 2000	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
4.	A193 Rybitwa rzeczna (<i>Sterna hirundo</i>)	Koszenie wyspy na jeziorze Łuknajno w okresie od września do lutego - w sytuacji stwierdzenia	Wyspa na jeziorze Łuknajno	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie na podstawie

	populacja lęgowa	zarastania stanowisk lęgowych rybitwy rzecznej.		porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntów
5.	A120 Zielonka (Zapornia parva) populacja lęgowa A188 Wodnik (Rallus aquaticus) populacja lęgowa	Wykonanie przytamań na istniejących rowach w północno-wschodniej i południowo-zachodniej części obszaru w celu utworzenia systemów małej retencji. Należy to poprzedzić wykonaniem ekspertyzy przyrodniczej i technicznej, wraz z oceną potencjalnych skutków przedsięwzięcia dla bilansu biogenów jeziora Łuknajno.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntów
6.	A120 Zielonka (Zapornia parva) populacja lęgowa A188 Wodnik (Rallus aquaticus) populacja lęgowa	Zachowanie powierzchni i zasięgu zbiorowisk szuwaru trzcinowego w obrębie niecki jeziora oraz na mokradłach, z wyjątkiem powierzchni, na której zaplanowano przeciwdziałanie ekspansji trzciny i pokrzywy na siedliskach łąkowych.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntów
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony				
7.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 3 kontrole wiosną: 10-20 kwietnia, 21 kwietnia – 5 maja, 6-15 maja.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
8.	A036 Łabędź niemy (Cygnus olor) populacje: migrująca i zimująca	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 4 kontrole wiosną: w marcu i kwietniu co 10-20 dni oraz 4 kontrole jesienią: w październiku i listopadzie co 10-20 dni.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
9.	A125 Łyska (Fulica atra) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 2 kontrole wiosną: pierwsza dekada maja, trzecia dekada maja.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
10.	A125 Łyska (Fulica atra) populacje: migrująca,	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 5 kontroli wiosną: w okresie od	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

	zimująca	początku marca do połowy maja, w równomiernie rozłożonych odstępach czasu oraz 5 kontroli jesienią: w okresie od początku września do połowy listopada, w równomiernie rozłożonych odstępach czasu.		
11.	A058 Hełmiatka (Netta rufina) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 3 kontrole: 10-20 kwietnia, 21 kwietnia – 5 maja, 6-15 maja.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
12.	A058 Hełmiatka (Netta rufina) populacja migrująca	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 4 kontrole: od marca do kwietnia co 10-20 dni oraz 4 kontrole od października do listopada co 10-20 dni.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
13.	A043 Gęgawa (<i>Anser anser</i>) populacja migrująca	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 2 kontrole: 10–25 marca, 1–15 kwietnia oraz 2 kontrole: 15–30 października, 5–20 listopada.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
14.	A094 Rybołów (Pandion haliaetus) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. Kontrola od 1 kwietnia do 20 maja oraz kontrola od 10 do 31 lipca.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
15.	A005 Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 3 kontrole wiosną: ostatnia dekada kwietnia, druga dekada maja, pierwsza dekada czerwca.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
16.	A005 Perkoz dwuczuby (Podiceps cristatus) populacja migrująca	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 4 kontrole: od końca lutego do początku maja co 10-15 dni; 4 kontrole: od początku sierpnia do początku grudnia co 10-15 dni.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

17.	A193 Rybitwa rzeczna (Sterna hirundo) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 2 kontrole: pierwsza w trzeciej dekadzie maja, druga w pierwszej połowie, najdalej w drugiej dekadzie czerwca.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
18.	A122 Zielonka (Zapornia parva) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 4 kontrole wiosną w terminach: 20-30 kwietnia, 1-10 maja, 20-31 maja, 1-15 czerwca.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
19.	A118 Wodnik (Rallus aquaticus) populacja lęgowa	Monitoring stanu populacji gatunku. Pierwszy raz w ciągu 3 lat obowiązywania planu, co 3 lata. Metodyka ekspercka. 4 kontrole wiosną w terminach: 20-30 kwietnia, 1-10 maja, 20-31 maja, 1-15 czerwca.	Zgodnie z załącznikiem nr 6 do zarządzenia	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

LOKALIZACJA WYBRANYCH DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARZE NATURA 2000 JEZIORO ŁUKNAJNO PLB280003

Objaśnienia

 granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

Działanie 1

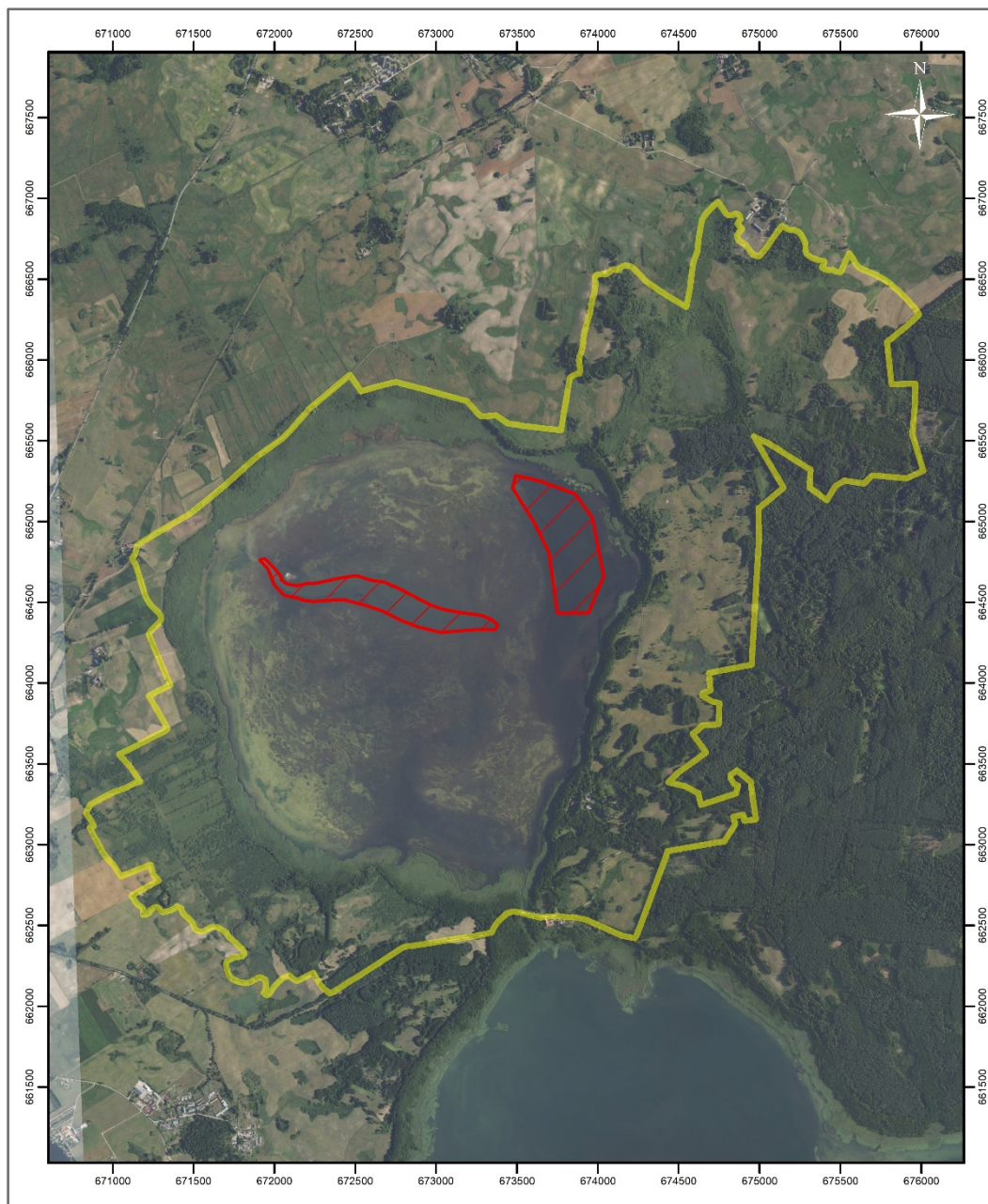
 Ekstensywne użytkowanie pastwiskowe

 Ekstensywne użytkowanie kośne łąk świeżych i wilgotnych - łąki świeże

 Ekstensywne użytkowanie kośne łąk świeżych i wilgotnych - łąki wilgotne

 m
0 250 500 1 000

Układ współrzędnych: PL-1992
Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Objaśnienia

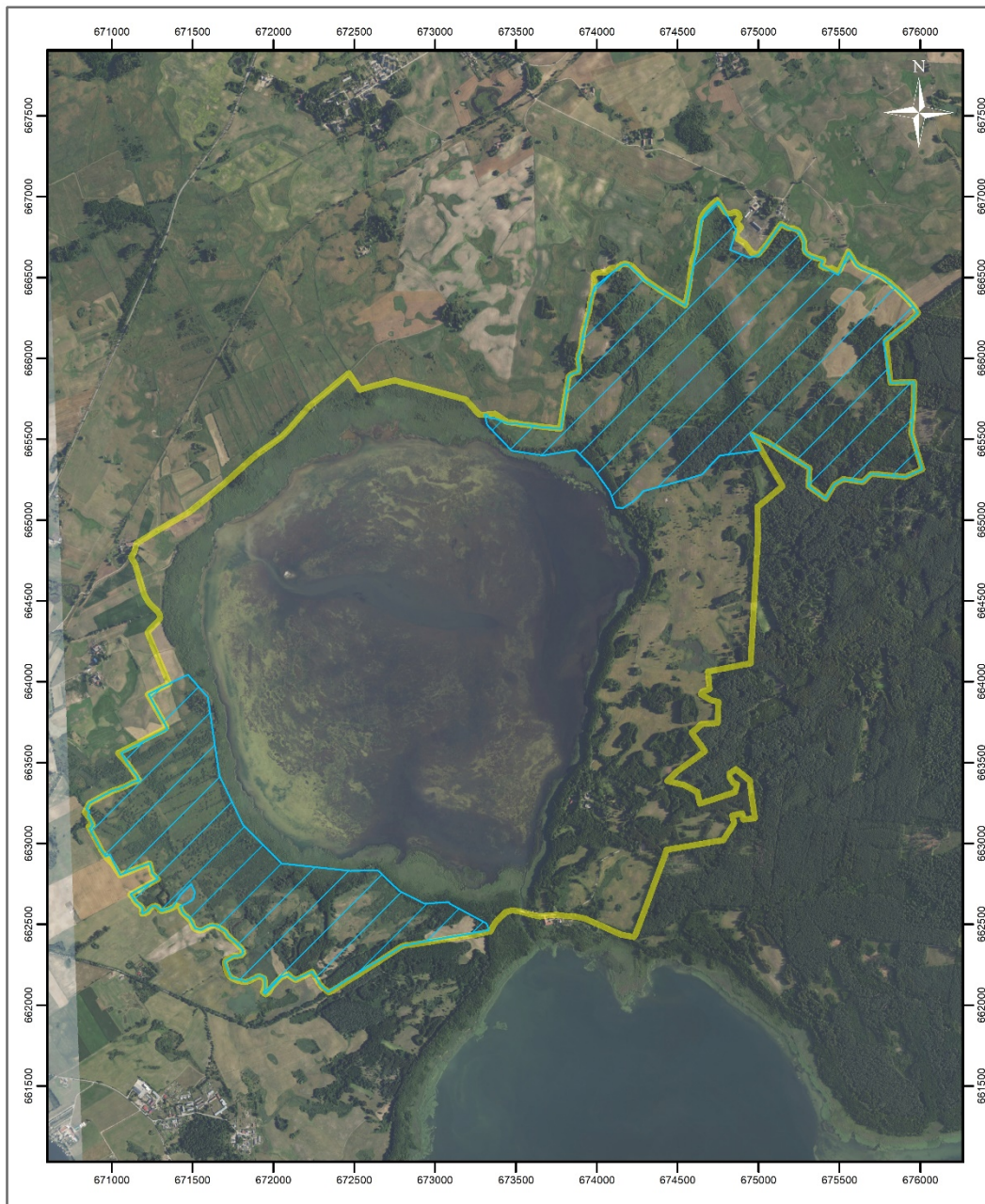
 granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

Działanie 2

 lokalizacja miejsc, gdzie dopuszcza się połowy narzędziami ciągnionymi

 m
0 250 500 1 000

Układ współrzędnych: PL-1992
Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Objaśnienia

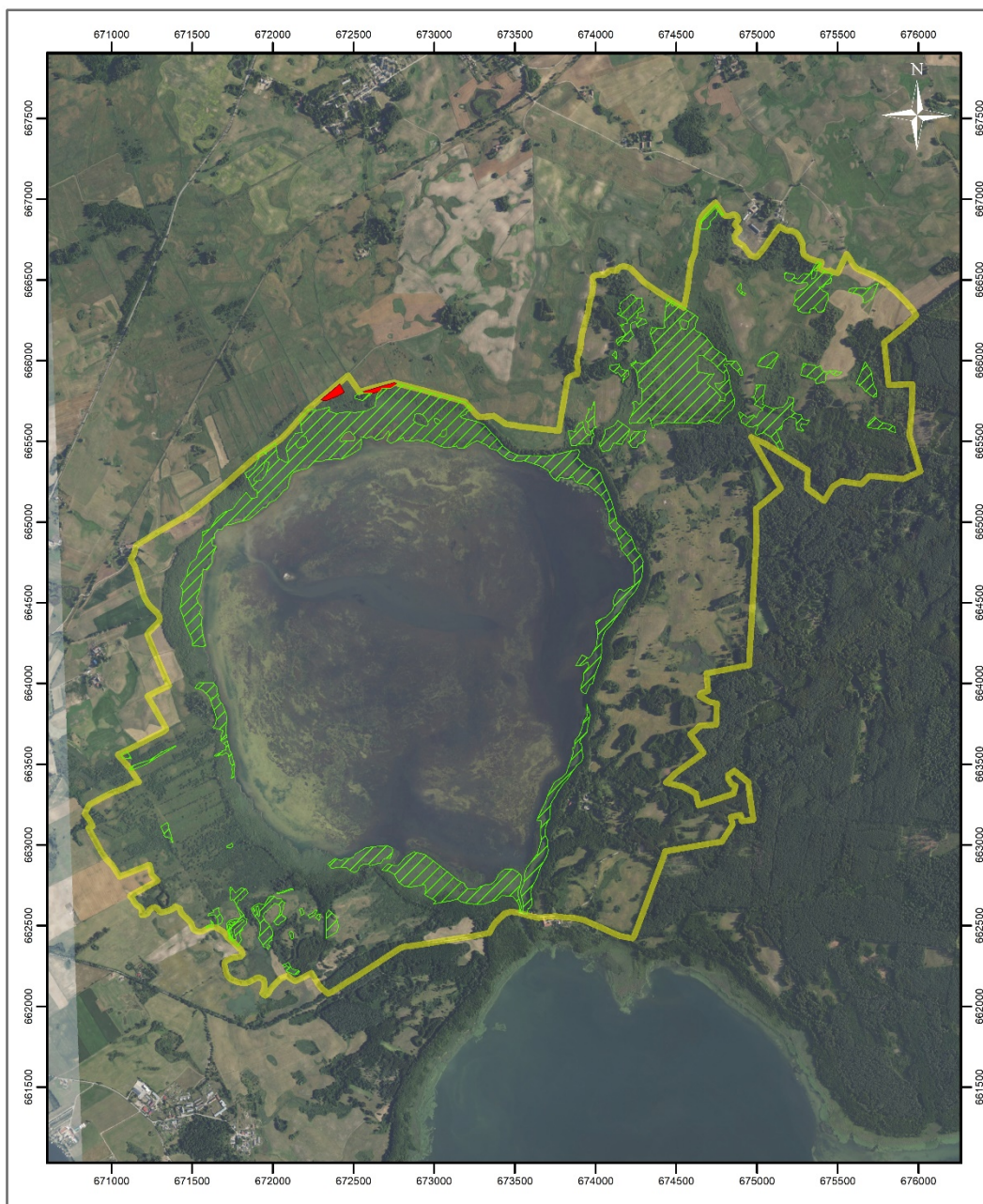
 granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

Działanie 5

 Renaturalizacja stosunków wodnych

 m
0 250 500 1 000

Układ współrzędnych: PL-1992
Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Objaśnienia

granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

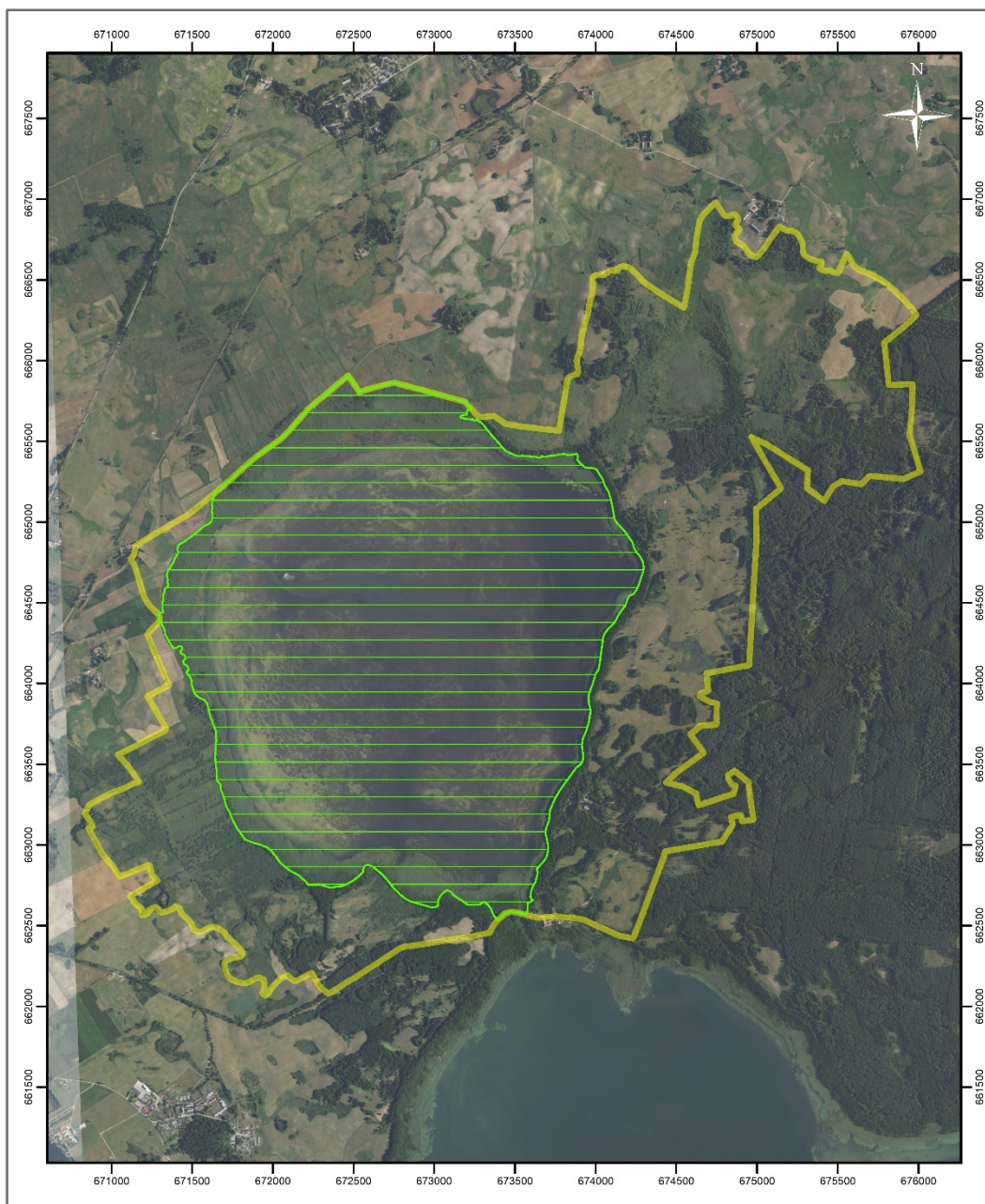
Działanie 6

Przeciwdziałanie ekspansji trzciny i pokrzywy na siedliskach łąkowych

Niedopuszczenie do niszczenia szuwaru trzcinowego

0 250 500 1 000 m

Układ współrzędnych: PL-1992
 Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
 Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Objaśnienia

granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

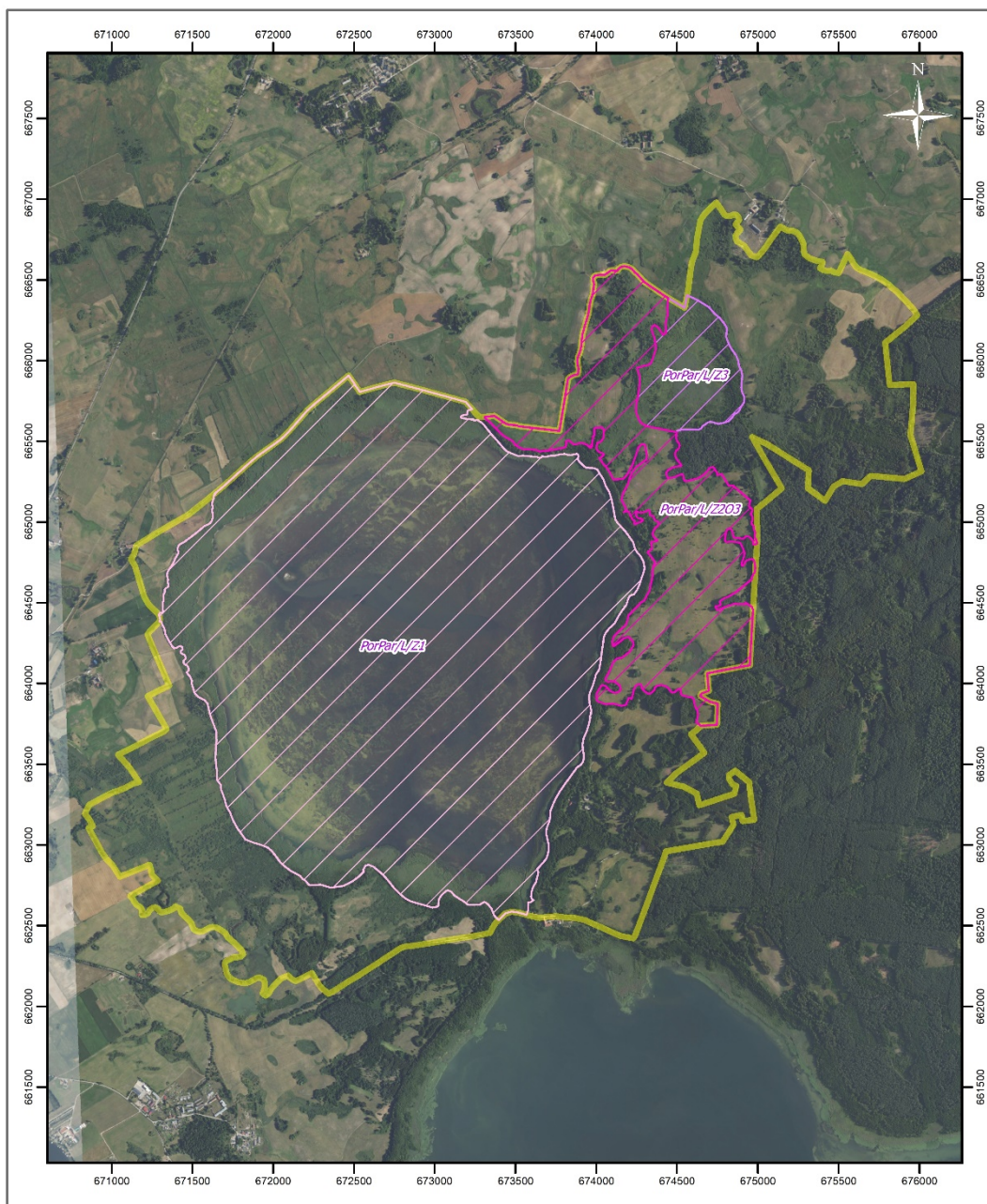
Działania 7 - 17

Monitoring stanu populacji gatunków:

- Łabędź niemy
- Łyska
- Hełmiatka
- Gęgawa
- Perkoz dwuczuby
- Rybitwa rzeczna
- Rybołów

0 250 500 1 000 m

Układ współrzędnych: PL-1992
 Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
 Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Objaśnienia

 granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

Działanie 18 - Monitoring stanu populacji zielonki

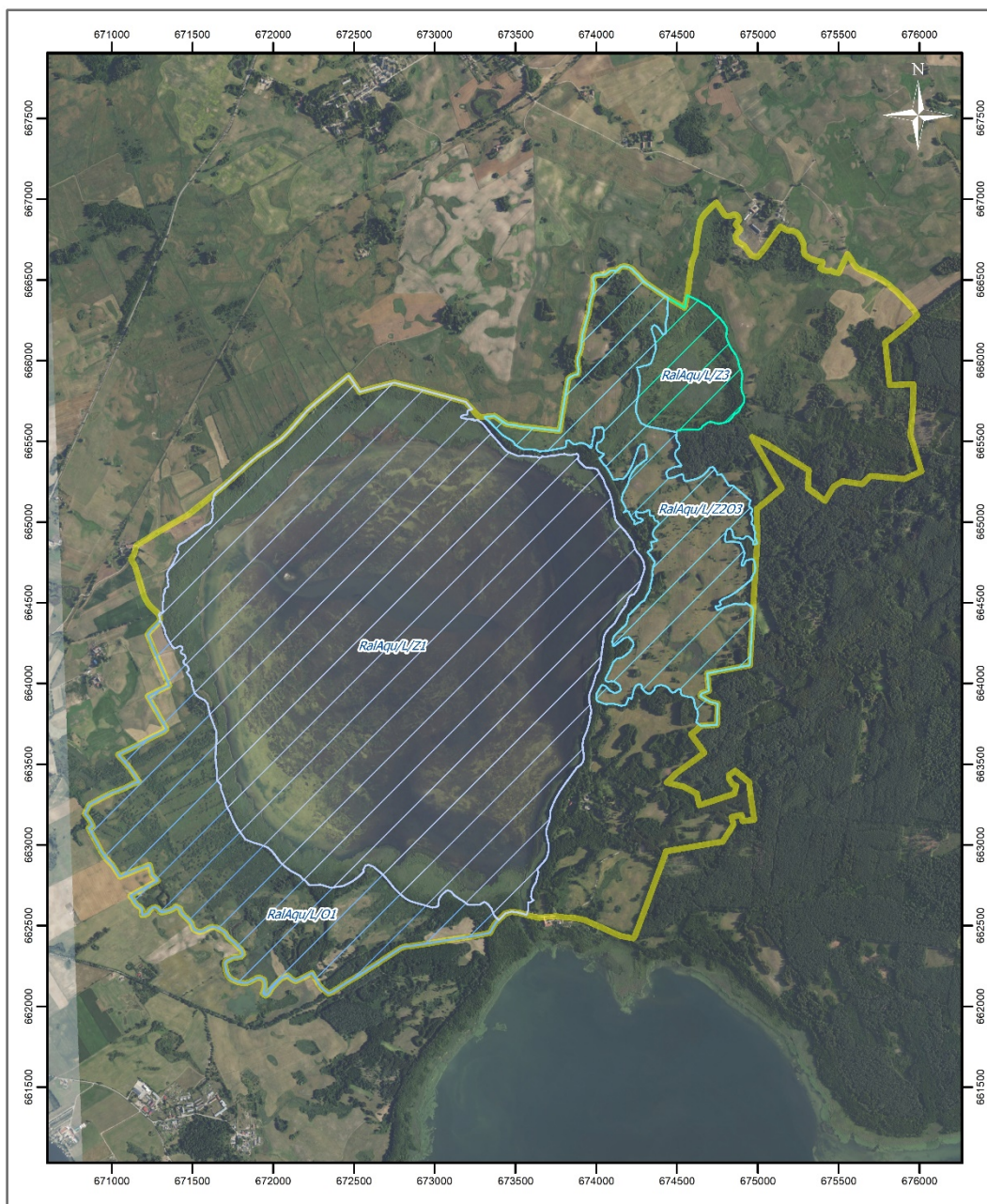
 stanowisko Z1

 stanowisko Z2/O3

 stanowisko Z3

 m
0 250 500 1 000

Układ współrzędnych: PL-1992
Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

Objaśnienia

 granice obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB280003 Jezioro Łuknajno

Działanie 19 - Monitoring stanu populacji wodnika

 stanowisko O1

 stanowisko Z1

 stanowisko Z2/O3

 stanowisko Z3

0 250 500 1 000 m

Układ współrzędnych: PL-1992
 Ortofotomapa Główny Urząd Geodezji i Kartografii (usługa przeglądania, dostęp: 12.11.2025)
 Przygotowanie mapy: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie

WSKAZANIA DO ZMIAN W ISTNIEJĄCYM MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI, DOTYCZĄCE ELIMINACJI LUB OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH LUB ZEWNĘTRZNYCH, NIEZBĘDNYCH DLA UTRZYMANIA LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY GATUNKÓW PTAKÓW, DLA KTÓRYCH OCHRONY WYZNACZONO OBSZAR NATURA 2000 JEZIORO ŁUKNAJNO PLB280003

Lp.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych
1.	Uchwała Nr XXVIII/89/2021 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wokół jeziora Łuknajno, gmina Mikołajki	Modyfikacja zapisów dotyczących przeznaczenia terenu w odniesieniu do wydzielen oznaczonych w planie „ZN” (zieleń chroniona). Dopuszczenie realizacji działań ochronnych związanych z wykonaniem zastawek lub progów na istniejących rowach w północno-wschodniej i południowo-zachodniej części obszaru w celu utworzenia systemów małej retencji.

UZASADNIENIE

Obszar specjalnej ochrony ptaków Jezioro Łuknajno PLB280003 został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313, z późn. zm.), wobec którego obowiązującym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o oś”, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia planu zadań ochronnych, o którym mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawierający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzje o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

Plan zadań ochronnych sporządzono dla całego obszaru Natura 2000, ponieważ ustalono, iż nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru kierowano się także oprócz aktów prawa, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 w wersji z 2019 r.

Obszar Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003 stanowi jezioro Łuknajno wraz z przyległymi terenami otwartymi stanowiącymi łąki, nieużytki, grunty orne, zadrzewienia, oczka wodne oraz kompleks Czarnego Bagna (kompleks szuwarowo-torfowiskowy). Pod względem fizyczno-geograficznym obszar położony jest w mezoregionie Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, należącego do makroregionu Pojezierza

Mazurskiego. Jezioro jest płytkie i ma charakter eutroficzny (pow. 6,8 km², śr. głębokość 0,6 m, maksymalna 3,0 m) o mało urozmaiconej płaskiej linii brzegowej. Poprzez wąski przesmyk połączone jest z jeziorem Śniardwy.

Dno jeziora pokryte jest łakami ramienic (*Chara* spp.). Brzegi jeziora zajmują zbiorowiska szuwarowe, głównie szuwar trzcinowy. Następną strefę roślinności tworzą zarośla wierzbowe wraz z roślinami bagiennymi i torfowiskowymi. Po obu stronach kanału łączącego jezioro Łuknajno ze Śniardwami zachowały się płaty olsów z olchą czarną, kruszyną pospolitą i licznymi gatunkami wierzb.

Jezioro Łuknajno stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E 21. Ponadto, jest to obszar objęty Konwencją Ramsarską; wchodzi również w skład Rezerwatu Biosfery „Jeziora Mazurskie”. W obszarze występuje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Stanowi również znane w Polsce pierzowisko łabędzia niemego.

Przedmiotami ochrony na obszarze są następujące gatunki ptaków:

- A036 Łabędź niemy (*Cygnus olor*) – populacje: lęgowa, migrująca, zimująca;
- A125 Łyska (*Fulica atra*) – populacje: lęgowa, migrująca i zimująca;
- A058 Helmiatka (*Netta rufina*) – populacje: lęgowa i migrująca;
- A094 Rybołów (*Pandion haliaetus*) – populacja lęgowa;
- A005 Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*) – populacje: lęgowa i migrująca;
- A120 Zielonka (*Porzana parva*) – populacja lęgowa;
- A118 Wodnik (*Rallus aquaticus*) – populacja lęgowa.
- Do listy przedmiotów ochrony dodano:
- A043 Gęgawa (*Anser anser*) – populację migrującą;
- A193 Rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*) – populację lęgową.

Opracowanie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru rozpoczęte zostało w 2019 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy ooś, w dniu 15 października 2019 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru oraz o założeniach do planu. Informację zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Olsztynie, stronie internetowej RDOŚ w Olsztynie, na tablicy ogłoszeń właściwych urzędów gmin oraz w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu. Na tym etapie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjno-warsztatowych z kluczowymi z punktu widzenia ochrony obszaru grupami interesu oraz zainteresowanymi osobami. W pracach nad projektem PZO przewidziano 3 spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) celem przedstawienia oraz przedyskutowania zagadnień dotyczących projektu PZO. Z powodu trwającego stanu epidemii spowodowanego wirusem SARS-CoV-2 dwa spotkania ZLW odbyły się w formie korespondencyjnej.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003 weszli przedstawiciele:

- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Pracowni Przyrodniczej Marek Jobda – wykonawcy projektu Planu;
- Nadleśnictwa Maskulińskie;
- Gospodarstwa Rybackiego Śniardwy;
- Koła Łowickiego Śniardwy – Mikołajki;
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku;
- Mazurskiego Centrum Bioróżnorodności i Edukacji KUMAK w Urwitalcie;

- Mazurskiego Parku Krajobrazowego;
- Fundacji na Rzecz Ochrony Przyrody i Krajobrazu Mazurskiego Parku Krajobrazowego;
- Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki.

W dniu 6 listopada 2019 r. członkom I ZLW przedłożono m.in. ogólne założenia tworzenia PZO, przedstawiono wstępnie informacje o obszarze Natura 2000. Ustalono także zasady dalszej współpracy i sposoby komunikowania się w trakcie procesu planistycznego pomiędzy koordynatorem PZO, RDOŚ a ZLW. Podczas II ZLW w dniu 20 września 2022 r. przekazano dokumentację PZO (wypełniony szablon dokumentacji wraz z załącznikami mapowymi i zestawieniem danych terenowych, częściowo uzupełniony projekt zarządzenia) dla obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003. Na tym etapie zgłoszono następujące uwagi:

- Nadleśnictwo Maskulińskie pismem znak ZG.7210.4.2022 z 7.10.2022 r. wskazało potrzebę dodania informacji dotyczącej „konieczności utrzymania stabilności drzewostanów otaczających jezioro”, realizacji działań z ochrony czynnej „w oddziale 21 leśnictwa Łuknajno - w szczególności dotyczące drzewostanów sosnowych na gruncie porolnym - wydzielienia b, f”. Zgłoszono również uwagi dotyczące korekty w nazwie przedmiotu ochrony i omyłki w nazwiskach przedstawicieli nadleśnictwa i RDLP w Białymstoku. Uwag nie uwzględniono, ponieważ wykraczają poza zakres działań związanych z utrzymaniem i poprawą stanu siedlisk oraz utrzymaniem lub poprawą stanu populacji przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
- Fundacja na Rzecz Ochrony Przyrody i Krajobrazu Mazurskiego Parku Krajobrazowego pismem z 4.10.2022 r. zgłosiła uwagę dotyczącą konieczności wprowadzenia zakazu melioracji odwadniających i udrażniania zarastających rowów. Została uwzględniona częściowo. W planie zadań ochronnych nie dopuszcza się działań w formie zakazów. Dlatego zidentyfikowano zagadnienie jako zagrożenie istniejące o kodzie J02 Powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, w stosunku do zielonki i wodnika. Przeciwdziałać temu zagrożeniu będzie działanie polegające na zatamowaniu odpływów, utworzeniu systemów małej retencji po uprzednim wykonaniu ekspertyzy przyrodniczej i technicznej. W odniesieniu do uwagi dotyczącej „braku wpływu zbioru lub braku zbioru biomasy z okolicznych pól na jakość wody/żywność wody w jeziorze” i konieczności zawarcia zakazu stosowania nawozów sztucznych, uszczegółowiono działanie ochronne (uwagę uwzględniono). Wskazano ograniczenie stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin na gruntach rolnych, natomiast biomasę pochodzącą ze skoszonych łąk należy zebrać w baloty lub inne trwałe formy nie później niż miesiąc po skoszeniu, a usunięcie zebranej biomasy z obszaru należy wykonać nie później niż do 1 marca następnego roku. W stosunku do uwagi dotyczącej wprowadzenia zakazu pływania oraz połowów ryb na jeziorze Łuknajno oraz w kanale łączącym jeziora Łuknajno i Śniardwy, sformułowano działanie obejmujące prowadzenie wyłącznie odłowów interwencyjnych ryb w miejscach cechujących się stosunkowo dużą głębokością i niewielkim udziałem ramienic. Ponieważ sam akwen jest objęty ochroną rezerwatową i nie jest dopuszczony do pływania łodziami, poza Strażą Rybacką i uprawnionymi przez RDOŚ podmiotami, nie wskazano tego wykluczenia przyjmującego formę zakazu. W odniesieniu do działania ochronnego dotyczącego redukcji drapieżników – wskazano na odłów, zamiast odstrzału trudnego do realizacji w warunkach tego obszaru. Działanie zostało zmodyfikowane. Ewentualną redukcję drapieżników powinny poprzedzać badania terenowe określające charakter presji drapieżnych ssaków. Jeżeli badania wykażą, że program redukcji drapieżników jest zasadny, należy taki zgodny z wytycznymi opartymi na badaniach program wdrożyć. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej konieczności określenia skanalizowania ruchu turystycznego w kontekście dużych inwestycji budowanych planowanych w ramach Mazurskiego Centrum Bioróżnorodności i Edukacji Ekologicznej Kumak oraz wskazania wpływu przedsięwzięcia i zaplanowanie rozwiązań neutralizujących ten wpływ. Zamierzenie opisane przez

przedstawiciela ZLW zostało zrealizowane, a zagrożenia wynikające z budowy i użytkowania Centrum zostały poddane ocenie oddziaływania na środowisko.

- Mazurskie Centrum Bioróżnorodności i Edukacji KUMAK w Urwitałcie, w wiadomości z 3.10.2022 r., wskazało brak możliwości przeprowadzenia działania ochronnego dotyczącego zamknięcia odpływów i utworzenia systemów małej retencji w obrębie siedlisk m.in. zielonki i wodnika. Według przedstawiciela ZLW zakaz zabudowy wynikający z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wokół jeziora Łuknajno, gmina Mikołajki uniemożliwia budowę obiektów małej retencji. W związku z tym niezbędna jest zmiana uchwały Nr XXVIII/89/2021 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 8 listopada 2021 r. Niniejszym zarządzeniem zaplanowano modyfikację zapisów MPZP w odniesieniu do wydzieleni oznaczonych w planie jako ZN (zieleni chroniona).
- Urząd Miasta i Gminy Mikołajki, w wiadomości z 3.10.2022 r., wniósł o dopisanie w dokumentacji PZO obowiązującego aktu prawa miejscowego - Uchwały Nr XXVIII/89/2021 Rady Miejskiej w Mikołajkach z 8.11.2021 r.
- Przedstawiciel Koła Łowickiego Śniardwy – Mikołajki, w wiadomości z 3.10.2022 r., wskazał, że polowania na gęgawę nie stanowi zagrożenia dla tego gatunku. Należy do gatunków łownych i polowania odbywają się zgodnie z zatwierdzonym rocznym planem łowieckim, które nie mają żadnego istotnego wpływu na liczebność tego gatunku. Uwagi nie uwzględniono. Gospodarka łowiecka w obrębie obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003 zakwalifikowana została jako zagrożenie w stosunku do wędrownych populacji gęgawy związanych z tym obszarem, czego dokonano na podstawie rozpoznania parametrów opisujących populację, jak i paramentów opisujących siedliska wykorzystywane przez ptaki. Uznano, że polowania należą do zagrożeń dla populacji, ponieważ przyczyniają się zarówno do ich bezpośredniej śmiertelności, jak i płoszenia. Odnosząc się do lęgowości gęgawy na terenie obszaru należy wskazać, że nie jest negowane to zjawisko, niemniej stwierdzona liczebność ptaków przystępujących do lęgów nie kwalifikuje populacji lęgowej gęgawy na tym obszarze jako przedmiotu ochrony.

W dniu 29 grudnia 2022 r., w ramach III spotkania ZLW, przekazano jego członkom projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych oraz szablon dokumentacji. Na tym etapie nie wniesiono żadnych uwag do dokumentacji PZO.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie zwrócił się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem znak WOPN.6323.2.11.2025.AB z 7.08.2025 r. o akceptację zmiany Standardowego Formularza Danych w zakresie zmiany liczebności migrującej populacji A058 hełmiatki: z 900 - 900 os. na 4 – 7 os. wraz ze zmianą parametrów przedmiotu ochrony: z A, A, A, A na B, B, B, B. Pismem znak DZP-WO.630.6.18.2025.IW z 7 sierpnia 2025 r. uzyskano akceptację wniosku oraz dokonano aktualizacji SDF. Następnie, tut. organ pismem znak WOPN.6323.2.11.2025.AB.2 z 3 grudnia 2025 r. ponownie zwrócił się do GDOŚ o akceptację zmiany SDF w zakresie odpowiadającym projektowi planu zadań ochronnych. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem znak ... z ... 2025 r. zajął stanowisko ...

W toku procedury ustanawiania projektu planu zadań ochronnych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, obwieszczeniem znak z ... 2025 r. podał do publicznej wiadomości informację o wyłożeniu projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w tym obszar Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003. Informację o przystąpieniu do przeprowadzenia konsultacji społecznych w odniesieniu do ww. projektów planu zadań ochronnych zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Olsztynie, stronie internetowej RDOŚ w Olsztynie w zakładce „Obwieszczenia i zawiadomienia” <https://www.gov.pl/web/rdos-olsztyn/obwieszczenia-i-zawiadomienia>, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki, a także w prasie ...

Osoby zainteresowane miały możliwość złożenia uwag i wniosków w formie pisemnej lub ustnej do protokołu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn

oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres e-mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl w terminie 21 dni od daty wywieszenia obwieszczenia.

W okresie zapewnienia udziału społeczeństwa uwagi do projektu zarządzenia zgłosili: ...

W trakcie opracowania planu zadań ochronnych zgromadzono, zweryfikowano i uzupełniono informacje o obszarze i przedmiotach ochrony. Przeprowadzono m.in. badania ornitofauny w siedliskach występowania przedmiotów ochrony na całym obszarze Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003. Wykonano liczenia populacji lęgowych, przelotnych i zimujących w następujących terminach: 19.03.2020, 23.04.2020, 17.05.2020, 11.06.2020, 9.07.2020, 19.08.2020, 25.09.2020, 18.10.2020, 28.11.2020, 22.12.2020, 21.02.2021. Przeprowadzono je w oparciu o metodykę dostosowaną do ich fenologii lęgów i dynamiki badanych gatunków ptaków.

Oceny stanu ochrony ww. gatunków dokonano na podstawie badań terenowych, zgodnie z metodyką stosowaną podczas monitoringu poszczególnych gatunków ptaków, ujętą w poradnikach metodycznych:

- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2 GIOŚ, Warszawa;
- Sikora A., Chylarecki P., Meissner W., Neubauer G. (red.) 2011. Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek. Poradnik metodyczny. GDOŚ, Warszawa.

W zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003 wykorzystano także informacje zebrane w niżej wymienionych opracowaniach, obejmujące szeroki zakres badań przyrodniczych przeprowadzonych na potrzeby opracowania dokumentów planistycznych dla obszaru Natura 2000 oraz rezerwatu przyrody Jezioro Łuknajno, których granice pokrywają się ze sobą:

- Hołdyński Cz., Krupa R., Kleinschmidt L., Krupa M., Szarejko T., Górecki G., Dynowski P., Woźniak M. 2009. Program zarządzania ochroną Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „JEZIORO ŁUKNAJNO” (PLB280003). Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Msc.
- Kwiatkowski P., Pisarek W., Komosiński K., Czernek Sz., Wziątek B., Szymczyk R., Fiedorowicz G. 2023. Plan Ochrony rezerwatu przyrody Jezioro Łuknajno. Piotr Kwiatkowski Usługi Ochrony Środowiska. Giżycko. Msc.

Przeprowadzona inwentaryzacja na potrzeby opracowania PZO potwierdziła występowanie populacji migrującej gęgawy. Liczebność krajowej populacji tego gatunku oszacowano na 6-9 tys. par (Chodkiewicz i in. 2019). Na jeziorze Łuknajno w 2007 r. stwierdzono maksymalnie 250 niełgowych gęgaw (Hołdyński i in. 2009). Natomiast, w okresie 2020-2021 stwierdzono nieznacznie większą koncentrację tego gatunku 300 osobników (Kwiatkowski i in. 2023). Do katalogu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 dodano także populację lęgową rybitwy rzecznej, która ujęta była w SDF z oceną populacji „D”, tj. nieosiągającą progu 1% populacji krajowej. W planie zadań ochronnych w stosunku do tego gatunku zaplanowano utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie min. 30 par. Liczebność krajowej populacji rybitwy rzecznej oszacowano na 6 000 – 8 000 par (Chodkiewicz i in. 2019). W latach 2005 - 2008 szacowano populację lęgową gatunku na jeziorze Łuknajno na poziomie 0-3 par (Hołdyński i in. 2009). W latach 2020-2021 gniazdowało 20-30 par rybitw rzecznych na wyspie na jeziorze (Jobda i in. 2021), a w 2022 r. stwierdzono min. 53 pary (Kwiatkowski i in. 2023). W związku z powyższym w stosunku do ww. gatunków wskazano zagrożenia istniejące i potencjalne, cele i działania ochronne oraz monitoring.

Spośród przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 odnotowano wyraźne obniżenie liczebności: łabędzia niemego, łyski, hełmiatki i perkoza dwuczubego. Związane jest to ze zmianą charakteru jeziora Łuknajno, które w przeszłości odznaczało się mniejszą trofią i większą powierzchnią łąk ramienicowych, stając się z czasem akwenem mętniejszym, silniej zarastającym roślinnością ekspansywną, penetrowanym przez drapieżniki, które niszą lęgi ptaków. Problemem są także zmiany hydrologiczne, eutrofizacja i wypływanie jeziora. Ponadto jezioro Łuknajno jest także płytkim jeziorem podlegającym naturalnemu procesowi

ładowienia, które w połączeniu z zamuleniem wynikającym z napływu użyźnionych wód z jeziora Śniardwy, ulega powolnej degradacji.

W okresie 1980 - 1987 w rezerwacie przyrody Jezioro Łuknajno stwierdzono 18 - 24 par lęgowych łabędzia niemego (Kwiatkowski i in. 2023), w latach: 1999-2002 odnotowano 3 - 4 p; 2004-2005 6 par oraz zaledwie 2 pary w okresie 2021-2022. Zgodnie z dokumentacją pzo (Jobda i in. 2021) w 2020 r. w danym obszarze gniazdowało nie więcej, niż 10 par, co poparto wynikami z kontroli przeprowadzonych przez wykonawcę projektu pzo. Populacja zimująca łabędzi niemych w okresie 2020-2021 mieściła się w przedziale 300 - 480 osobników zimujących na jeziorze Łuknajno (Kwiatkowski i in. 2023). Z kolei, populacja migrująca utrzymuje się na poziomie 500 - 1100 osobników.

Populacja lęgowa łyski zmniejszyła swoją liczebność nawet o 90%. W okresie 1980 - 1987 w rezerwacie przyrody Jezioro Łuknajno stwierdzono 105 - 115 par łyski, w latach: 1999-2002 odnotowano 3 - 6 p; 2004-2005 4 pary oraz 7 - 15 par w okresie 2021-2022. Potwierdzają to dane Jobdy (2021), który na podstawie rocznych badań w ramach projektu pzo stwierdził, że w 2020 r. w danym obszarze gniazdowało nie więcej, niż 10 par. Populację przelotną łyski na jeziorze Łuknajno w 2007 oszacowano na 2300 osobników (Hołdyński i in. 2009), a w latach 2020 - 2021 wskazano przedział 330 - 1400 os. (Jobda i in. 2021), natomiast w latach 2021-2022 także 1400 os. (Kwiatkowski i in. 2023). Populacja zimująca na jeziorze Łuknajno utrzymuje się od kilkunastu lat na zbliżonym poziomie, w latach 2020-2021 wykazano 1400 os. (Jobda i in. 2021).

Liczebność polskiej populacji hełmiatki oszacowano na 15-48 par (Chodkiewicz i in. 2019), a w przeszłości na jeziorze Łuknajno stwierdzono nawet 10 par (Tomiałojć, Stawarczyk 2003), dlatego obszar ten był uznawany za jedno z głównych lęgowisk tego gatunku w Polsce. W ostatnim dwudziestolecu w obszarze nie notowano jednak ptaków lęgowych, a obserwacje obejmowały ptaki migrujące. Znaczący spadek populacji lęgowej hełmiatki może wynikać ze zmian zachodzących w jeziorze Łuknajno, presji drapieżników oraz koncentracji lęgowych kaczek na innych stanowiskach na południu kraju.

Populacja lęgowa perkoza dwuczubego na jeziorze Łuknajno w 2020 r. nie przekraczała 30 par. Wskazany w przeszłości zakres liczebności 149 - 192 par pochodzi z okresu 1980 - 1987, gdy w rezerwacie przyrody gniazdowały licznie perkozy. Sytuację tę można wyjaśnić przeniesieniem się ptaków gniazdujących na Zatokę Łukniańską jeziora Śniardwy. Populacja migrująca mieści się w zakresie 60-70 osobników (Jobda M. i in. 2021).

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony tego obszaru Natura 2000, uwzględniając ich charakter i dziedzinę gospodarki lub aktywności, której dotyczą. Większość zagrożeń ma charakter antropogeniczny: J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; J02 Powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.05.03 Modyfikowanie akwenów wód stojących; F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo; A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A02 Zmiana sposobu uprawy. Zidentyfikowano również zagrożenia biotyczne, tj: I01 Obce gatunki inwazyjne; K03.04 Drapieżnictwo.

Dla przedmiotów ochrony określono cele ochrony, odnoszące się do parametrów i wskaźników stanu ochrony, odrębnych dla każdego gatunku. Zestawione zostały w załączniku nr 4 do zarządzenia. W celu poprawy bądź utrzymania stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 sformułowano szereg działań ochronnych. Są to działania:

- charakterze ochrony czynnej – koszenie łąk, zebranie biomasy i jej usunięcie z obszaru; koszenie wyspy na jeziorze Łuknajno; wykonanie zastawek lub progów na istniejących rowach w obszarze; opracowanie programu redukcji drapieżników wraz z jego wdrożeniem;
- dotyczące modyfikacji bądź utrzymania sposobów gospodarowania – prowadzenie odłowów interwencyjnych ryb wyłącznie poza zasięgiem łąk ramienicowych lub sprzętem dostosowanym do potrzeb ochrony roślinności podwodnej;
- monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.

Obszar Natura 2000 Jezioro Łuknajno PLB280003 objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wynikającym z przepisów Uchwały Nr XXVIII/89/2021 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wokół jeziora Łuknajno, gmina Mikołajki. Wprowadzony zapisami Planu zakaz zabudowy na obszarze ozn. ZN (zielen chroniona) uniemożliwia obecnie przeprowadzenie działania ochronnego - wspólnego dla zielonki i wodnika pn. „wykonanie zastawek lub progów na istniejących rowach w północno-wschodniej i południowo-zachodniej części obszaru”. W związku z tym w załączniku nr 7 do zarządzenia wskazano do zmiany ww. akt prawa miejscowego poprzez modyfikację zapisów dotyczących wydzieleń oznaczonych w planie jako ZN (zielen chroniona), w kształcie w którym dopuszczone zostanie zamknięcie odpływów oraz utworzenie systemów małej retencji.

W ramach prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych stwierdzono, że brak jest przesłanek do sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000, a plan zadań ochronnych będzie dokumentem wystarczającym do prawidłowego zarządzania ochroną obszaru.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak ... z dnia ... 2025 r.